

Віктор Полянко

ПРИБОРКАННЯ КИЧЕРИ

Пригодницька повість
для дітей молодшого шкільного віку

Київ

УДК 821.161

П54

*Перша премія конкурсу
«Дитяча коронація слова»*

Полянко Віктор

П54 Приборкання Кичери : повість. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. – 232 с.

ISBN 978-617-520-321-7

Коли батьки – бувалі туристи, від них можна очікувати чого завгодно. Готуючись до святкування свого десятиліття, Мирослав і подумати не міг, що замість подарунків його потягнуть світ за очі в Карпати, ще й змусять дертися на якусь височезну гору. Спека, втома, каміння під ногами, постійні підйоми, важкі наплічники за плечима, жодного домашнього комфорту і ніяких комп'ютерних ігор! Наче того мало, доведеться терпіти і вередування молодшої сестри Ярини, до чийх примх ставляться зовсім не так, як до його. Де справедливість? Мирославу остогидла ця мандрівка з найперших хвилин. Лише одна думка не дає спокою – скоріше б додому. Але коли звичайний пішохідний похід перетворюється на вервечку неймовірних, навіть для досвідчених батьків, подій, Мирослав усвідомлює, що потрапив у найкрутішу в своєму житті пригоду. Пригоду, яка змінить не лише їх, але й світ довкола.

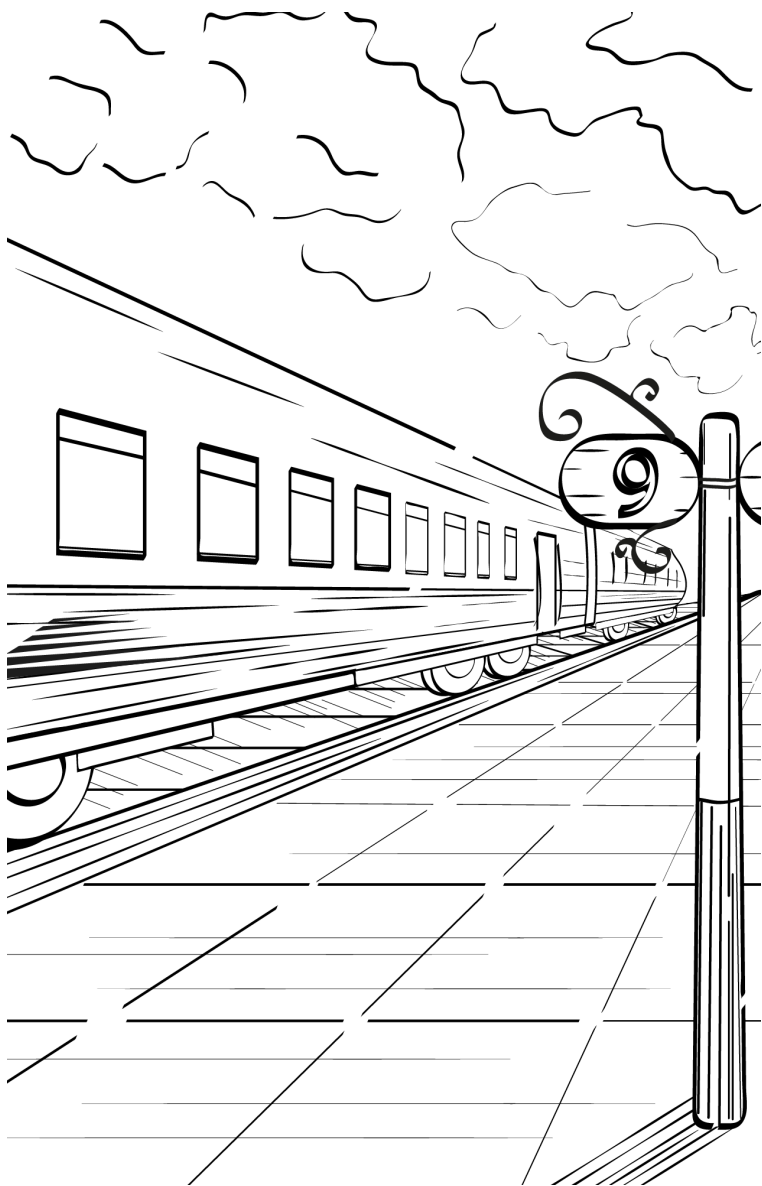
УДК 821.161

ISBN 978-617-520-321-7

© Полянко В., 2022

© Видавництво Ліра-К, 2022

*Присвячую дружині та дітям,
які подарували мені
найяскравіші миті життя*

Диктори не помиляються

Коли тобі має виповнитися десять, то чекаєш дня народження, наче найбільшого свята. Найкращі друзі, ігри до нестями, гора подарунків, заборонена їжа! Але коли наступного вечора тебе тягнуть на потяг, а ти навіть не встиг розпакувати й половини, тато з урочистою мармизою і магічно-широким помахом руки пояснює все одним словом:

– Карпати!

– Які ще такі Карпати? А вони не почекають кілька днів? – хапаюся я за останню соломинку надії, поки батьки з ентузіазмом завантажують великі туристичні наплічники в таксі.

– У твого тата робота, він не може поїхати в гори аби коли. Крапка! – мама сказала, як відрізала.

– Там будуть скалби! – пропищало щось збоку.

Це «щось» – моя трирічна сестра Яринка.

Частенько ми з нею створюємо... як її... коаліцію. І тоді нам купують смаколики або дають мультики подивитися. Але в цей критичний момент вона перейшла на сторону зла. Зрадницю спокусили льодяником!

Світ утратив усю привабливість. Сенсу немає. З досвіду я знав, що переконувати даремно. Слова марні. То нащо говорити? І я підкорився волі ворожої більшості – сів з ними у таксі. Але вирішив відтоді, що більше ніколи в житті не скажу ані словечка.

Як на те, водій попався балакучий, мов той папуга. Ще й недолугими жартиками розсипався, наче блохами пес. І до всіх йому було діло, особливо його тішила моя колишня коаліціантка. Не забуло це ходяче радіо і про мене:

– А що це ваш синок наче води в рота набрав?

Я змовчав. Але не тато:

– Це він так радіє, що ми їдемо в похід, аж не може дібрати слів.

– Що, малий, так любиш гори? – знову звернувся до мене водій.

Я лише зиркнув на нього з-під лоба.

– Він цього чекав цілий рік, – додала мама.

«Авжеж, тільки й чекав, аби мені показали подарунки і потягли від них казна-куди», – похмуро подумав я, але на провокацію не піддавався.

– Ну, тоді гарно вам сходити! Ось уже й вокзал, – мовив таксист, скеровуючи авто на привокзальну площу.

Дядько теж за них! Мабуть, також один із цих, туристів (я вже давно для себе з'ясував, що це особливий вид людей). Таке враження, що ніхто на-

віть не помічає мого мовчазного бунту! Чи мені мовчати ще виразніше? Але от халепа. Як можна мовчати ще більше, ніж просто мовчати? От якби я обрав крик, це було би простіше. Але цей спосіб привласнила Яринка.

Поки я порався зі своїми думами, машина вже зупинилася, батьки повитягали і надягли свої наплічники, а мені тицьнули мій.

– Мирику, не відставай! – ураз повернув мене до реальності мамин голос.

Я озирнувся і побачив, що стою сам, а мої стрімко, як це вміють нарвані туристи, віддаляються у напрямку платформ. Не вистачало ще загубитися на велелюдному майдані!

Я ледве встиг помітити, куди вони пішли. І це мене нашттовхнуло на рятівну думку! А якщо ми запізнилися на потяг? З надією я позирнув на табло, але дива не сталося: он він, на шостій колії чекає, зміюка!

Наздогнав своїх, коли вони спускалися до підземного переходу. Далі почався довгий коридор з виходами на перони. Мама збентежилася і звернулася до тата:

- Дмитре, ми не подивилися, на яку нам колію.
- Не хвилюйся, його завжди подають на дев'яту.
- Ти впевнений?
- А що, я вперше ним їду?
- Ну, добре, – мама повагалася, але погодилась.

Я вже хотів сказати, що тато помилився, але вчасно згадав, що я ж тепер не розмовляю.

А потім раптом мене осяяло: це знак долі! Поки ми блукатимемо між перонів, наш потяг поїде і ніяких Карпат не буде!

Ми піднялися на платформу, біля якої пролягла дев'ята колія і, на диво, там таки стояв якийсь потяг. Що він не наш, я то знав, але не батьки. Вони впевнено крокували вздовж вагонів і зупинилися біля того, що з номером 13.

– Наш! – мовив тато, подивившись на квиток.

– Дивно, що провідника немає, – запідозрила мама.

– Мабуть, він усередині, – кивнув тато на відчинені двері й першим зайшов до вагона.

Мама подала йому Яринку, пропустила мене, а потім піднялася сама.

У купе провідників теж було порожньо, то тато повів нас до наших місць, які виявилися аж у кінці вагону.

Батьки розіпхали наплічники під нижні полиці, і сіли, задоволено всміхаючись. Я зиркнув за вікно, де стояв наш справжній потяг, і теж посміхнувся.

– О, диви, наша хмаринка вже повеселішала, – помітила зміну мого настрою мама.

– А що, він сумував? – здивувався тато.

– А чого б він ще наче язика проковтнув, – мовила мама. – Але ти вже не ображаєшся, Мирику?

Я не ображався. Навряд чи два потяги одночасно поїдуть у Карпати, а будь-яка інша сторона мене цілком влаштовувала. То нащо далі мучити себе мовчанням?

– Не ображаюся, – погодився я. – А можна мені на телефоні пограти?

– Почалося... – звів очі догори тато. – Ми ж їдемо в похід! Як ти можеш думати про ці віртуальні брязкальця?

– Та він ще знаходиться, – заступилася мама. – Нехай грає, поки ми в потягу.

– Ну, добре, – зітхнув тато.

– І я хочу конячок! – пожвавилася Яринка, побачивши телефон у моїх руках.

«Конячки» – окрема тема. Я раніше не знав, для кого роблять такі примітивні ігри, де треба просто розчісувати гриву намальованому конику чи приміряти підкови. А тепер зрозумів, що це для таких малявок, як моя сестра. Ну, звісно, де їй до справжніх ігор? Адже що може бути крутішим за дослідження кубічного світу «Майнкрафту!»

На відміну від мене, Яринка ще не має власного смартфона, тому мама дала їй свій. І коли ми обоє занурилися у віртуальний світ, єдиним маминим співрозмовником лишився тато. Я грався, і краєм вуха чув, як вона почала розмову:

– Я так звикла, що ми завжди прибігаємо на потяг за хвилину до відправлення. Аж не віриться, що цього разу приїхали заздалегідь.

– Ну, так я все чітко прорахував, – запишався тато.

– Дивно тільки, що у вагоні більше нікого немає, – зауважила мама.

– Просто інші не такі пунктуальні, як ми, – знайшов пояснення тато. – От побачиш: диктор оголосить, що посадка завершується, і ці навіжені пасажери один перед одного лізтимуть до потяга.

У цей час і справді озвався диктор, який саме повідомив про посадку на потяг Київ – Ужгород і не забув додати про те, де він знаходиться.

– Ти чув? Шоста колія! – стривожилася мама.

– Ольго, не треба бентежитися, вони часто помиляються, – тато був сам спокій. – То в них нумерація не з того кінця, то п'ятий вагон між дев'ятим і двадцять третім. Пам'ятаєш той випадок у Заліщиках?

– Однаково мені якось неспокійно. І досі немає інших пасажирів, – не здавалася мама.

– Здається, вже є, – прислухався тато.

У коридорі почулися чийсь швидкі кроки. Мабуть, ці пасажери були не такі як ми, бо з великими валізами так прудко вузьким коридором не прошмигнеш.

Кроки невпинно наближалися, мені аж цікаво стало, які місця у цих прибульців? А раптом саме наші? Але те, що далі сталося, перевершило всі очікування.

«Пасажир» різко зупинився навпроти нашого купе. Відірвавши на мить погляд від екрана, я помітив, що це ніякий не пасажир, а провідник. Проте не форма мене вразила, а те, якими враз круглими зробилися його очі. Круглішим здавався лише рот, з якого вилетіло коротке запитання:

– Що ви тут робите???

– Сидимо, – спокійно відказав тато. – Ось наші квиточки.

– Які квиточки! Швидко виходьте, ми зараз у депо їдемо!

– Це не Київ – Ужгород? – спитав тато, але побачивши вираз обличчя провідника, судомно схопився за два наплічники водночас.

– Уявіть собі, це Шостка – Київ! – відповів провідник, допомагаючи надягти наплічник мамі. – Дивно, як я вас не помітив раніше. Я гадав, що вже всі повиходили.

Коли ми знову опинилися на платформі, диктор саме повідомляв, що посадка на Київ – Ужгород завершується.

– Бігом на шосту колію! – скомандував тато.

– А як же «диктори помиляються»?.. – саркастично почала була мама, але тато вже не чув, бо схопив на руки Яринку і кинувся до підземного переходу.

Ми з мамою побігли слідом. Ну, мені бігти не дуже й хотілося. Ех, як усе гарно складалося, а тепер знову все на межі зриву. Якби тільки ми не встигли, адже «посадка завершується».

У переході було велелюдно, і я точно загубив би своїх батьків, які перетворилися на спринтерів-вагозовів, якби серед натовпу їх не виокремлювали високі туристичні наплічники. Я побачив, як ці маяки повернули на сходи до потрібної платформи, але зміг наздогнати лише, коли піднявся на платформу.

Мої батьки стояли. Потяг від'їжджав.

Вони такі навіжені, що могли б і побігти за ним. Я їх добре знаю. Але вагончики вже розігналися так, що й велосипедом не наздоженеш, тому ми лише помахали ручкою останньому. Батьки стояли розгублені, я потайки радів, аж раптом до нас хтось озвався:

– То ви будете їхати чи ні?

На платформі більше не лишилося людей, тому зверталися точно до нашої компанії. Ми, як ті соняхи до сонця, обернулися і побачили провідницю, яка стояла у проїмі дверей іншого потяга. Мабуть, розуміння слів не вельми проступало на наших обличчях, тому жінка вдалася до пояснень:

– Ви ж у Карпати зібралися? Я бачу, ви ж туристи? – кивнула вона на наплічники.

– Так, але яке це тепер має значення? – зітхнув тато.

– Ну, як собі знаєте, але через дві хвилини ми вирушаємо.

– Це Київ – Ужгород? – здогадалася мама.

– Щось на зразок того, – погодилася провідниця.

Я поглянув на табло: 6 колія! Як таке могло статися? З іншого боку світився напис «5 колія» і назва потяга, який щойно від'їхав: Київ – Запоріжжя. Життя несправедливе.

Мабуть, я так і завмер із задертою головою, бо до реальності мене повернув татів голос:

– Мирику, годі дивитися на ті написи. Якщо тобі так подобається читати, я тобі в потягу книжку дам.

Я побачив, що всі мої вже зайшли, тож мені не лишилося іншого вибору, як скоритися волі більшості.

Ми знову почвалали через увесь вагон. Але цього разу довелося йти не повз порожні купе, а вщерть заповнені пасажирами, серед яких особливо ненависними мені здалися дві компанії таких самих туристів. Обличчя щасливі, аж дивитися гидко.

– Ти чого знову розкис? – поцікавилася мама, коли ми поклали наплічники і сіли на свої місця.

– Та, я ж уже думав, що ми не поїдемо, – зізнався я.

– Як ти міг знати, що ми не поїдемо? – здивувалася вона.

– Ну,– почав тягти я. – Я бачив на табло, що то був не наш потяг.

– І нічого не сказав??? – мама це спитала так голосно, аж я мало не підскочив.

– А що тут такого?

– Нічогенька собі заявочка! Ні, Дмитре, ти тільки глянь на цю свинюку! Через нього мало не зірвався мій проєкт!

– Який ще проєкт? Я думав, ми просто їдемо, бо нам нічого робити, – захищався я.

– Дмитре, ти ж батько, скажи ти йому хоч щось! – звернулася мама до тата.

– Синку, похід в гори – це серйозно. Ми збираємося підкорити Кичеру! – урочисто мовив він.

– І що воно таке? – буркнув я.

– Що саме? – перепитав тато.

– Кичера.

– Гора така, – пояснив він. – Це буде похід, сповнений труднощів та небезпек, які загартують нашу волю й тіло.

– Тату, а пам'ятаєш, ми взимку їздили у Славське на лижі?

– Ем... Так, – мовив тато якимось розгублено. Він, мабуть, не очікував на такий поворот розмови.

– Ми тоді з гори спускалися на лижах, а назад нас возили місцеві «бобіки».

– І?

- Ми можемо замовити «бобік» і нас вивезуть на маківку без будь-яких труднощів.

- Олю, ти це чула? – звернувся тато до мами.

- О! Ці діти XXI сторіччя! – театрально закотила вона очі. – Ти б ще про гелікоптер згадав.

- А що? Прикольно було б! І гелікоптером буде швидше! – погодився я.

- Він і справді нічого не розуміє! – вигукнув тато.

- Нічого, виросте – зрозуміє! Ще буде нам дякувати, – запевнила мама.

Ох і батьки! Коли не мають аргументів, завжди починають вшати локшину про те, що я це зрозумію в майбутньому. Наче я недоумок якийсь, чи що? Може то вони не розуміють нічого, інакше би змогли пояснити, чи не так? Адже який у тому сенс, аби себе мучити, якщо є можливість обійтися без цього? Може, їх силоміць тягали в гори, коли вони були дітьми, тому вони тепер відриваються на нас?

Я поглянув на Яринку, але вона зовсім не переймалася, що на ній «відриваються». Поки ми тут сперечалися, вона тишком-нишком видобула мамин телефон і тепер гралася у своїх «конячок». Я лише зітхнув і тільки надумався також чкурнути до віртуального світу, як мій намір помітила мама:

- Е ні! Жодного телефона до завтра.

- Це чого ще? – обурився я.